

# Propad tržeb v průmyslu a východiska z krize ukazuje analýza NCP 4.0

Pandemie nemoci covid-19 přerušila úspěšnou fázi, kdy měly mnohé české průmyslové firmy převis zakázek nad svými kapacitami. Podle analýzy Národního centra Průmyslu 4.0 (NCP 4.0) klesnou v roce 2020 tržby průmyslových firem v průměru o 13,2 %, a 70 % výrobních společností předpovídá dokonce pokles větší než 20 %. Jejich fungování v příštím roce závisí nejen na tom, jak

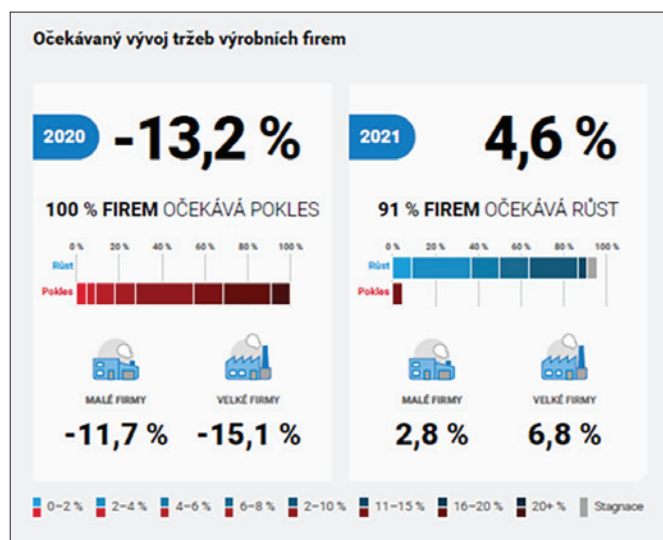
## Citelné snížení tržeb z exportu

Z důvodu uzavření mezistátních hranic a zpomalení světového obchodu nejvíce klesnou tržby z exportu, o 16,7 %, jak to ilustruje obr. 2. To pocítují zejména velké firmy (o 24 %), které však mají většinou lepší manévrovací prostor a lepší podmínky pro udržení nebo získávání nových zahraničních

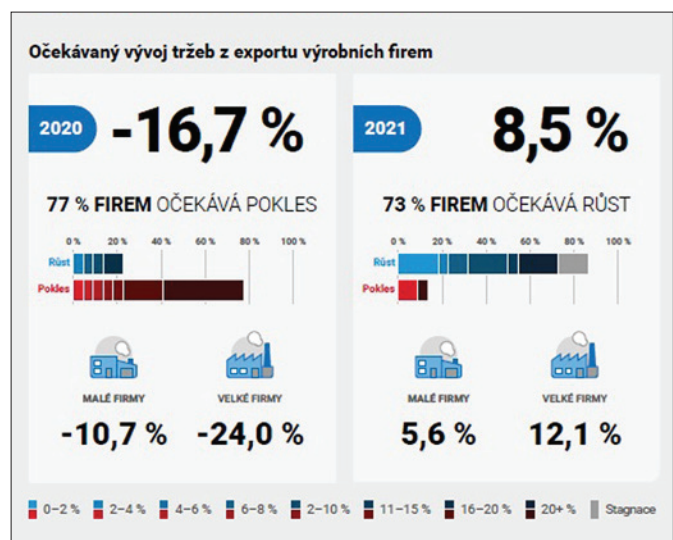
takže očekávaný růst tržeb z exportu vyváží letošní propad pouze z poloviny.

## Krize jako příležitost ke změně

„Jak ukázala řada firem v minulosti, jejich dramatický růst začal právě v období ekonomického poklesu. Konkrétně by se měly firmy zaměřit na svou energetickou koncepci, IT, kvalitu



Obr. 1. Předpokládané tržby výrobních firem v roce 2020



Obr. 2. Předpokládané tržby z exportu v roce 2020

se bude pandemie vyvíjet, ale do jisté míry také na tom, jak se firmy přizpůsobí novým podmínkám.

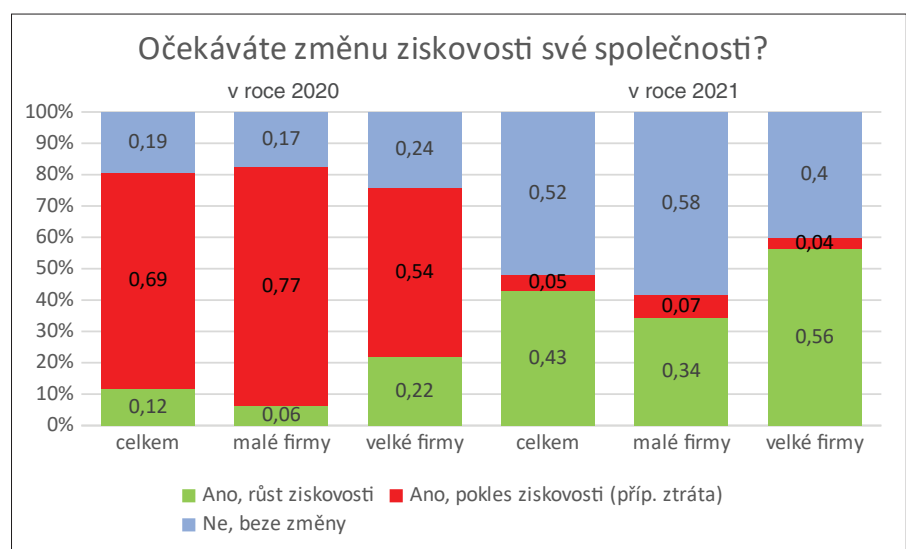
Na obr. 1 je ukázáno, že větší propad předpokládají velké firmy (průměrně o 15,1 %), zatímco malé a střední firmy předpokládají propad svých tržeb o desetinu (11,7 %). „Malé a střední firmy jsou na tom, pokud jde o vývoj tržeb, zdánlivě lépe než firmy velké, je však nutné vzít v úvahu jejich v průměru nižší rezervy a zajištění nasmlouvanými zakázkami. Problémy s cash flow cítí tak v řadě případů mnohem více než velké korporace,“ upozorňuje na souvislosti Alena Burešová, Senior Manager for Industry and Development, Národní centrum Průmyslu 4.0.

Opětovný růst v průměru o 4,6 % očekávají ředitelé průmyslových firem již v roce 2021, nicméně ten ani ze třetiny nevyváží pokles tržeb v letošním roce. „Tento rok jsme zaznamenali pokles o 20 %. Příští rok očekáváme stejné tržby jako v roce 2020,“ předpovídá Alena Moore, COO, Meopta – optika. „V roce 2020 očekáváme výrazný pokles v návaznosti na pandemii a v roce 2021 pak mírný růst,“ uvádí Rene Hilscher, generální ředitel, Cromodora Wheels.

odběratelů. Střední a malé firmy se obávají propadu svých tržeb z exportu ve výši jedné desetiny (10,7 %). Pro příští rok firmy předpokládají, že od svých zahraničních zákazníků utrhají v průměru o 8,5 % více než letos,

pracovníků a jejich rozvoj a nové technologie či postupy, které přinesou na trh něco unikátního,“ říká Jakub Lichnovský, PRK Partners.

Skutečnost, že se výrobní firmy musí změnit nebo rozšířit své výrobní portfo-



Obr. 3. Předpokládané zisky v roce 2021

lio, potvrzuje i prof. Mařík, vědecký ředitel CIIRC ČVUT: „Továrny budou směřovat k flexibilitě a univerzálnosti. Třeba automobilky v případě změny aktuální potřeby začnou vyrábět jiné zboží. To je ta flexibilita, kterou přináší současná revoluce. Během týdne se přestaví výrobní linka a místo aut začne vyrábět sekačky na trávu nebo respirátory. Budeme se muset zamyslet nad odolností Česka a jeho průmyslu v kritických, nepředvídatelných situacích. Dokážu si představit, že podnik, který dnes vyrábí motocykly či pistole, bude mít záložní výrobní program pro případ pandemie – začne pak vyrábět masky či dýchací přístroje.“

„Výrazná otevřenost české ekonomiky vede k vyšší proměnlivosti ekonomického

vývoje a hospodářských výsledků firem. Odpovědí na to může být větší diverzifikace klientské základny, silnější kapitálová pozice a užitečná by samozřejmě byla také dobře fungující proticyklická hospodářská politika státu,“ radí David Marek, hlavní ekonom Deloitte Czech Republic. Také Jiří Jirkovský, CEO, VDT Technology, hledá řešení pro české firmy: „Kritickými aspekty se stávají flexibilita v souvislosti se změnami podmínek a zadání, samozřejmě rychlost takové reakce a také schopnost zohlednit celý výrobní řetězec i podpůrné procesy.“

Tomáš Petříček, ministr zahraničních věcí ČR, se dívá do budoucna: „Vizí českého průmyslu, který tvoří většinu českého exportu, by proto měla být přímá a trvalá působnost

na zahraničních trzích a posun od nepřímých a jednorázových exportů k přímým vazbám a vyšší přidané hodnotě. V tomto se českým firmám snaží jak Ministerstvo zahraničních věcí ČR, tak i naše zastupitelské úřady ve světě aktivně pomoci.“

### Vyhledky na rok 2021

V této těžké době zaznamenává růst pouze desetina výrobních firem (11,7 %), zejména velkých (22 %). Očekávání však vyznívají optimisticky (obr. 3) – téměř polovina (43 %) firem předpokládá v roce 2021 opětovný růst zisku.

(ev)

## Třiadvacátý ročník Ceny Wernera von Siemense pro studenty a mladé vědce bude

Třiadvacátý ročník Ceny Wernera von Siemense byl vyhlášen a kandidáti v jednotlivých kategoriích se mohou přihlašovat prostřednictvím internetových stránek [www.cenasiemens.cz](http://www.cenasiemens.cz) do 30. listopadu 2020. „Školství je oblast, kterou pandemie koronaviru zasáhla velmi citelně. Současně však ukázala, že nové myšlenky, nápady a odhodlání studentů a mladých vědců mohou k řešení této bezprecedentní situace výraznou měrou přispět. Proto jsme se rozhodli i letos studenty a mladé vědce ocenit,“ sdělil Eduard Palíšek, generální ředitel skupiny Siemens v České republice.

V průběhu uplynulých 22 let si finanční odměny ve výši 12,5 milionu korun rozdělilo celkem 389 oceněných mladých vědců, studentů a pedagogů technických, přírodovědných a medicínských oborů. Letošní ročník v osmi kategoriích rozdělí 830 000 korun. V kategoriích nejlepší diplomová a disertační práce budou spolu se studenty ocenění i vedoucí jejich prací.

Vyhlašované kategorie jsou:

- nejvýznamnější výsledek základního výzkumu (jednotlivec nebo výzkumný tým),
- nejlepší pedagogický pracovník,
- nejlepší diplomová práce (první tři místa + vedoucí práce),
- nejlepší disertační práce (první tři místa + vedoucí práce),
- ocenění za překonání překážek při studiu (student je nominován z řad akademických pracovníků na dané univerzitě z bakalářského, magisterského a doktorského studia),

- zvláštní cena za vynikající kvalitu ženské vědecké práce,
- nejlepší absolventská práce (diplomová/disertační) zabývající se tématy konceptu Průmysl 4.0,
- nejlepší absolventská práce (diplomová/disertační) zabývající se chytrou infrastrukturou a energetikou.

Do nominací se může zapojit i široká veřejnost – kandidáty a jejich práce je možné nominovat prostřednictvím webových stránek a v případě, že doporučený zvítězí, získá nominující prémii ve výši 10 000 korun. V předchozím, dvaadvacátém ročníku si nejvíce ocenění odnesli zástupci Masarykovy univerzity v Brně (čtyři ceny), následované Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze (tři ceny) a Univerzitou Karlovou (tři ceny).

Třiadvacátý ročník Ceny Wernera von Siemense se uskuteční za podpory společností Siemens Mobility a Siemens Energy, které se staly patrony tematických kategorií.

„Podpora vzdělávání a spolupráce s vysokými školami jsou pro nás klíčové. Naším cílem je příprava odborníků v různých oblastech dopravy a infrastruktury, kterých je na trhu stále nedostatek. V letošním roce byla poprvé vyhlášena kategorie chytré infrastruktury, která odpovídá našemu zaměření,“ uvedl Roman Kokšal, generální ředitel Siemens Mobility v České republice. „Česká republika dnes tvoří svou energetickou budoucnost. Těším se, že oceníme nadané studenty a mladé odborníky, kteří přijdou s novými nápady pro rozvoj infrastruktury a bezemisní energetiky, která bude spolehlivá, bezpečná a udržitelná,“ doplnil Jaroslav Lahoda, ředitel Siemens Energy pro Českou republiku.

Cenu Wernera von Siemense pořádá český Siemens spolu s významnými představiteli vysokých škol a Akademie věd ČR, kteří jsou i garanti jednotlivých kategorií a podílejí se na vyhodnocení prací. Záštitu nad udílením cen poskytuje předseda vlády České republiky, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstvo průmyslu a obchodu. Svým rozsahem, výší finančních odměn a historií je Cena Wernera von Siemense jednou z nejvýznamnějších nezávislých iniciativ tohoto druhu v Česku.

[Tisková zpráva Siemens, s. r. o., září 2020.]

(ed)